

ved om et Lovforslag som det, der her er til Behandling, eller vi endnu en Gang eller to skal gøre det, skal jeg ikke udtale mig om, men jeg vil haabe, at det maa blive muligt for Partierne at enes om at faa det fremsatte Forslag om Ændringer i Aldersrenteloven færdigbehandlet i Rigsdagen. Naar det sker, er vi forhaabentlig ogsaa ude over det Spørgsmaal, hvorvidt der paa ny skal vedtages en Brændsellov til Fordel for de gamle eller ikke. Jeg haaber det bedste, saa faar vi jo se, om mit Haab kan gaa i Opfyldelse.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Sluttelig foretoges:

Første Behandling af Forslag til Lov om Foranstaltninger til Modvirkning af Arbejdsløsheden.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 11).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Socialministeren (Borgbjerg): Det Lovforslag om Foranstaltninger til Modvirkning af Arbejdsløsheden, som jeg herved har den Ære at forelægge for det høje Ting, er, som De alle ved, forleden vedtaget i det andet høje Ting uforandret, saaledes som jeg en 14 Dages Tid tidligere havde fremsat det i Tinget, og saaledes som vi i Socialministeriet havde udarbejdet det efter en i det væsentlige enig Indstilling fra Socialministeriets Arbejdsudvalg. Dette Arbejdsudvalg bestaar jo med sine bestemt formulerede Opgaver ifølge Loven af 4. Marts 1924. Dets Opgave er at følge Bevægelserne paa Arbejdsmarkedet, paa ethvert Tidspunkt at have et Skøn over, hvorledes det staar med Arbejdsløsheden, hvilke teknisk forberedte Arbejder der ligger rundt omkring i S.at, Kommuner og halvføfentlige Institutioner og eventuelt kunde iværksættes til Imødegaelse af Arbejdsløsheden. Det er et vedvarende Udvalg, sammensat ifølge Loven saaledes, at baade Arbejdsgivere og Arbejdere, baade Industri og Landbrug er repræsenteret deri. I dette Udvalg, hvori for øviigt — hvad jeg haaber kun kan være til Gavn for Sagen — ikke mindre end 3 Medlemmer af dette

høje Ting har Sæde, naaede man efter nogen Tids Overvejelser til en Indstilling, som jeg i alt væsenligt har fulgt. Man var allerede ved Højsommertid paa det rene med, at vi gik en voksende og maaske meget stor Arbejdsløshed i Møde. Hvor god end Kronens Stigning er, hvor meget man end kan glæde sig over, at den Valutalov, som blandt andre dette høje Ting har den store Ære af at have faaet gennemført, har virket efter sine Forudsætninger, ja, endogsaa i højere Grad, end mange havde ventet — saa maatte denne gode Kronestigning jo føre et Præfald med sig, og dette maatte atter medføre visse Vanskeligheder for Erhvervslivet. Det kan ikke undgaas. Der er jo paa den anden Side dog det gode ved den nærværende Krise, at vi nøje kender dens Oprindelse, dens Aarsag, og at vi derfor ogsaa kan regne med, at den er tidsbegrænset: vi kan saa nogenlunde se, naar den vil være endt, nemlig naar Kronen er kommet i Pari og Prisniveau og alle andre Forhold er reguleret i Overensstemmelse dermed. Saa skulde denne bestemte Krise, som vi nu er inde i, være forbi.

Arbejdsudvalget har ment, at der burde gøres noget ekstraordinært i Anledning af denne ekstraordinære Krise, hvis Resultat er, at vi i Øjeblikket har 34 000 arbejdsløse, det dobbelte af, hvad Arbejdsløsheden var i Fjor, en Trediedel mere, end den var i Forfjor, og nogenlunde det samme Tal som i det meget slemme Aar 1922, da jo for øvrigt Aarsagerne var helt andre. Arbejdsudvalget har da foreslaaet — og Socialministeriet har fulgt dets Indstilling —, at da der foreligger Meddelelser om, at der i Stat, Kommuner og halvføfentlige Institutioner findes en Række teknisk forberedte Arbejder, dels bevilgede, dels endnu ikke bevilgede, men af en saadan Art, at de med kort Varsel kan sættes i Gang, skal der, naar saadanne Arbejder sættes i Gang med det ene Formaal at modvirke Arbejdsløsheden, kunne ydes et Tilskud af 2 Kr. pr. Arbejdsdag, idet der dog er fastsat et Maksimum for det samlede Beløb af 3 Mill. Kr. I ganske særlige Tilfælde, nemlig naar de Materialer, der skal anvendes, væsentlig er af dansk Oprindelse, hvorved der jo indirekte fremkaldes andet Arbejde, skal Tilskuddet dog kunne stige til 3 Kr. pr. Arbejdsdag. Dernæst skal der ifølge Lovforslagets § 3 kunne udlaanes af Staten 8 Mill. Kr., som kan stilles til Raadighed for Kommunerne for at hjælpe dem til at iværksætte offentlige Arbejder, de ellers af økonomiske Grunde vilde være ude af Stand til at iværksætte nu. Endvidere foreslaas det i § 4, at Trafik-